

Witold Bender, Barbara Balke, Rita Kozłowska, Bogdan Kowalczyk

Otałużka, pow. Grójec

Informator Archeologiczny : badania 2, 195-196

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

torfione pobrzeże jeziora. W przybrzeżnej partii jeziora pod warstwą spływową natrafiono w torfie na wyraźny poziom świadczący o czasie trwania osady i saszaczący się licznymi ułamkami ceramiki oraz opalonymi bierwionami. Dr. M. J. Dąbrowski pobrał z tego odcinka profil palynologiczny i korelujący z nim drugi profil z głębszej partii osadów torfowo-jeziernych. W czasie eksploatacji osady zastosowano szlamowanie warstw uzyskując bardzo bogate materiały botaniczne i ichtiologiczne.

Stanowisko 3 - osada "u strumienia" w północnej partii terenu zabytkowego ujawniła w próbnym wykopie o powierzchni 50 m² dwie warstwy kulturowe; pierwszą z okresu VI - VII wieku, datowaną m.in. żelazną zapinką kuszowatą oraz drugą, stanowiącą ślad osady z przełomu starej i nowej ery.

OTALĄŻKA, pow. Grójec

Zakład Epoki Metali IHKM PAN
w Warszawie

Badania prowadził mgr Witold Bender /autor sprawozdania/ przy udziale mgr mgr Barbary Balke, Rity Kozłowskiej, Bogdana Kowalczyka. Finansował IHKM PAN. Czwarty sezon badań. Osada z młodszego okresu wpływów rzymskich /kultura wenedzka/.

Stanowisko 1 w Otalążce występuje na lewym brzegu rzeki Męgielanki w zabagnionej dolinie. Wykop /1 ar/ usytuowano na północny-wschód od wykopów z lat 1966/67 w głębi łąk ok. 30 m od rzeki. Miejsce to uprzednio penetrowano przy pomocy wierceń, które potwierdziły występowanie tu złożeń kulturowego. /Wiercenia prowadzą dr dr M. M. Dąbrowscy z Pracowni Palynolo-

gicznej IHKM/. Na głęb. średnio 2 m napotkano na doskonale zachowane konstrukcje drewnianych umocnień i moszczonych przejść, występujących, jak należy sądzić, w pobliżu brzegu dawnego koryta rzeki, bądź lokalnego zastoiska wodnego na gruncie pierwotnie podmokłym. Odsłonięto m.in. odcinek "grobli" moszczonej brzoźowym i olszowym chrustem-faszyną, umocnioną po brzegach pionowymi kołkami. W sąsiedztwie na przestrzeni od. 25 m² w grząskach podłożu wbite były pale i kołki /52 okazy/, nierzadko regularnie ustawione w równoległych rzędach, które umacniały splecione, poziome elementy drewniane /pnie drzew obrabiane lub nie, gałęzie/. Umocnienie to rozpościera się dalej w kierunkach wschodnim i północnym wchodząc w ściany wykopu. Charakterystyczny jest brak w tym miejscu zabytków ruchomych /1 fragment grubego naczynia o cechach ceramiki okresu rzymskiego/. W warstwie nadległej na głęb. ok 1 - 1,5 m znaleziono sierp żelazny z drewnianą rękojeścią oraz bezładnie rozrzucone, obrabiane starannie /zaciosy, otwory/ drewniane przedmioty-części zapewne poziomych krosien. Zabytki te należą do późnego średniowiecza. Dokonczono ponadto eksplorację bruku w wykopie z roku 1967. Wśród kamieni /średnia grubość podkładu ok. 30 cm/ i obok znaleziono część kamienia żaren obrotowych, fragmenty ceramiki kultury wenedzkiej i polepy z odciskami konstrukcji. W toku dotychczasowych obserwacji wyodrębniają się dwie odmiennie zagospodarowane części osiedla. W jednej występują bruki, paleniska, słupy, kołki pełniące bądź samodzielną funkcję lub należące do zabudowy nie odsłoniętej w pełni. W drugiej części odsłonięto groblę i drewniane umocnienia.

Prace na stanowisku będą kontynuowane.